

НАЦИОНАЛЕН ФИЛМОВ ЦЕНТЪР
BULGARIAN NATIONAL FILM CENTER

ЗАПОВЕД

№...183...../ 09.06.2022 г.

На основание чл. 67, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за филмовата индустрия,

НАРЕЖДАМ:

- I. Утвърждавам Методически указания за прилагането на разпоредбите, свързани с предоставянето на държавна помощ за възстановяване на разходи за производство на филми, включително и сериали по чл. 26, ал. 1, т. 2 от ЗФИ, неразделна част от настоящата заповед.

Настоящата заповед да се връчи на Елена Здравкова – гл. счетоводител, и Любомир Богданов – секретар на Националната комисия за оценка на проектите за възстановяване на разходи и Финансова комисия – втори състав, за сведение и изпълнение.

Заповедта да се публикува на интернет страницата на Агенцията.

Изготвил:

/Йоана Ботева/

Изпълнителен директор:

/Петър Тодоров/

бул. Дондуков 2А, София 1000
2A Dondukov Blvd., 1000 Sofia, Bulgaria
+359 2 915 08 11
nfc@nfc.bg
www.nfc.bg

Методически указания

за прилагането на разпоредбите, свързани с предоставянето на държавна помощ за възстановяване на разходи за производство на филми, включително сериали по чл. 26, ал. 1, т. 2 от ЗФИ

1. Тези указания определят реда за разглеждане на заявлениета за предоставяне на държавна помощ за възстановяване на разходи за производство на филми, включително и сериали по чл. 26, ал. 1, т. 2 от ЗФИ от Националната комисия за оценка на проекти за възстановяване на разходи и от Втори състав на Финансова комисия.
2. Произведението, с което се кандидатства, следва да отговаря на следните критерии:
  - ✓ да отговаря на една от следните категории филм:
    - игрален филм с продължителност над 70 минути;
    - документален филм с продължителност над 60 минути или документален сериал с продължителност на всеки епизод над 40 минути;
    - анимационен филм или анимационен сериал с обща продължителност над 24 минути;
    - филм, предназначен за излъчване по телевизия или на платформи, с продължителност над 70 минути или сериал с времетраене на всеки епизод над 40 минути.
  - ✓ да бъде определено като културен продукт въз основа на културни критерии, включени в тест:
    - културното, художественото и творческото съдържание, използваният творчески метод, сюжет на сценария и образ на главните герои в контекста на европейското културно разнообразие и ценности;
    - оценка на творческо сътрудничество и използване на местни ресурси;
    - популяризиране на българската култура, обществено развитие, историческо наследство, традиции и възможности за туризъм;
    - българска или европейска архитектурна, културна или историческа забележителност или географско място, с отразяване на значими български или европейски ценности;
    - използване на иновативни подходи, техники и технологии по отношение на творческия и/или техническия процес на работа;
    - език на окончателната версия на произведението - един от официалните езици на Европейския съюз;
  - ✓ да е създадено изцяло или частично на територията на Република България;
  - ✓ да е предназначено за публичен показ и/или излъчване.
3. За възстановяване на разходите могат да кандидатстват две категории субекти:

- продуцент или копродуцент, придобил права върху сценария на произведението или
- доставчик на филмопроизводствени услуги, който има сключен договор с продуцент, придобил правата върху сценария на произведение за целите на производството на това произведение.

За да бъде допуснат до разглеждане на проекта, кандидатът следва да отговаря на следните критерии:

- да има качеството на юридическо лице, регистрирано с предмет на дейност производство на филми по българското законодателство или по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, или по законодателството на трета страна, като в последния случай регистрацията е направена поне две години преди подаването на заявлението за възстановяване на разходи;
- да произвежда произведение, отговарящо на изискванията в чл. 35е, ал. 2, т. 1 от ЗФИ;
- да е вписан в регистъра по чл. 19, ал. 1 от ЗФИ;
- в период от 5 години до кандидатстването за възстановяване на разходи по схемата по чл. 26, ал. 1, т. 2 от ЗФИ да е произвел изцяло или частично поне едно произведение съгласно критериите в чл. 35е, ал. 2, т. 1 от ЗФИ, което да е показано в кината и/или да е излъчено по телевизията, и/или да е достъпно за абонати на платформи за достъп до аудио-визуални произведения, включени в каталог, или да е показвано на поне един международен фестивал.

Следва да се има предвид, че независимо от категория, към която се отнася кандидатстващия субект, той трябва да отговаря на критериите за независим продуцент, а именно:

- да е процуент, който е организационно и икономически независим в дейността си от който и да е доставчик на линейни или нелинейни аудио-визуални медийни услуги;
- не е собственик на доставчик на линейни или нелинейни аудио-визуални медийни услуги или на радиооператор или на дял от имуществото му;
- не е доставчик на линейни или нелинейни аудио-визуални медийни услуги или радиооператор, или свързано с тях лице, не е собственик на такова лице или на дял от имуществото му;

- не е член на орган на управление на независимия продуцент или негов собственик, не е свързано лице с доставчик на линейни или нелинейни аудио-визуални медийни услуги или радиооператор.
4. Разходите, които подлежат на възстановяване, следва да са:
- ✓ в размер на 25 на сто от всички допустими разходи, направени за производството на произведението, свързани с доставка на стоки и услуги, предоставени в Република България от физически и юридически лица, регистрирани по българското законодателство;
  - ✓ в размер на 25 на сто от всички допустими разходи, направени за производството на произведението, свързани с услуги, предоставени в Република България от физически лица, регистрирани по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, чийто доход, генериран от източник в Република България, е обложен с окончателен данък по българското законодателство.
- Допустимите разходи, въз основа на които се изчислява размерът на държавната помощ за възстановяване, не следва да надвишават 80 на сто от общия бюджет на продукцията.
5. Следва да бъде съобразено изискването, че не се допуска възстановяване на разходи, за които е получена друга държавна или минимална помощ, независимо от източника ѝ. Ако проектът обаче е получил финансиране, осигурено от фонд „Евроимаж“ и програма „Творческа програма – Европа“, подпрограма МЕДИА, разходите, за които е получено това финансиране, подлежат на възстановяване по схемата в чл. 26, ал. 1, т. 2 от ЗФИ поради наднационалния им характер.
6. След като бъдат допуснати за разглеждане, проектите се придвижват към Националната комисия за оценка на проекти за възстановяване на разходи, която следва да извърши проверка на проекти за наличието на културните критерии по чл. 35е, ал. 2, т. 2 от ЗФИ и да даде становище, с което одобрява или не одобрява всеки проект за възстановяване на разходи.

Извършваната проверка се води по Раздел А на постъпилия със заявлението за разглеждане на проекта квалификационен тест. Критериите, по които се извършва проверката, са:

- ✓ сценарият на произведението се основава на събития (реални или измислени) и/или главният герой или поне един от второстепенните герои се основават на действителен(и) или художествен(и) образ(и), които събития и образи са свързани с културата, историята, митологията или религиите в България, Европа или света;

- ✓ сценарият на произведението се основава на литературно произведение, или е адаптиран от произведение на друго изкуство (опера, оперета, балет, мюзикъл, театър, изобразително изкуство, комикс, игра или др.) или е адаптация или нова версия (римейк) на съществуващ филм и/или авторът на сценария на това произведение е гражданин на Република България или държава от Европа, или принадлежи на българска, европейска или световна история и култура;
- ✓ сценарият на произведението се основава или съдържа връзка с българска, европейска или световна архитектурна, културна, историческа или туристическа забележителност или географско място;
- ✓ окончателната версия на произведението е на български език или на един от официалните езици на ЕС;
- ✓ сценарият на произведението отразява коя да е от значимите български или европейски ценности, като: културно и етническо разнообразие, обичаи, солидарността, равенството, защита на националните малцинства и правата на човека или толерантно отношение;
- ✓ сценарият на произведението отразява коя да е от значимите български или европейски ценности, като: уважение към културните и/или семейните традиции, опазване на околната среда, съвременни въпроси касаещи културната, социална или политическа действителност;
- ✓ при реализация на аудиовизуалното произведение ще бъдат използвани иновативни подходи, техники и технологии по отношение на творческия и/или техническия процес на работа;
- ✓ сценарият се основава на събитие (реално или измислено) от всемирен характер или световна значимост.

Минималният брой точки, който позволява проектът да бъде одобрен, е 4 точки.

7. Въз основа на оценката на Националната комисия за оценка на проекти за възстановяване на разходите, изпълнителният директор на ИА „НФЦ“ регистрира проекта като одобрен и издава удостоверение за регистрация или в същия срок мотивирано отказва регистрация на проекта.
8. Кандидатите, чиито проекти са получили регистрация, следва да подадат заявление за одобряване размера на разходите в срок до 12 месеца от издаване на удостоверилието и след като имат осигурено най-малко 100 % от разходите, които ще бъдат извършени на територията на Република България.
9. Вторият състав на финансовата комисия извършва единствено финансова оценка и проверява раздел "Б" на Квалификационния тест по приложение № 5б към ППЗФИ на всеки кандидатстващ проект. Критериите, по които се прави проверката, са:
  - ✓ участие в реализирането на произведението на български граждани или европейски граждани, или граждани на ЕИП:

- режисьор;
  - продуцент;
  - главен актьор/актриса/главен аниматор;
  - най-малко двама актьори/актриси във второстепенни роли или диктори/аниматор;
  - най-малко един от следните участници: главен оператор, сценарист, композитор, сторибордист, лейаут артист, монтажист, координатор каскади, хореограф ;
  - най-малко един от следните участници: сценограф или арт директор; дизайнер на костюмите; гримъор; фризъор или перукер или стилист; художник; звукорежисьор; музикант или оркестър;
  - най-малко един от следните участници: оператор на камера; първи асистент режисьор; линеен продуцент; директор на продукцията; постпродукционен супервайзър; супервайзър визуални ефекти; анимационен супервайзер, супервайзер на компютърно генериирани изображения, инженер по звука; колорист.
- ✓ участие на български граждани или европейски граждани, или граждани на ЕИП, различни от посочените в първия критерии, в реализирането на дейностите на територията на Република България;
- ✓ 10 % от местата на снимки са на територията на Република България (**за игрален/документален филм или сериал**);
- ✓ 10 % от процесите по производство на анимационен филм са осъществени на територията на Република България (**за анимационен проект**);
- ✓ за реализация на дейностите на територията на Република България се използват местни студия, доставчик на снимачна, операторска, осветителска техника под наем, техника за специални ефекти, звукозаписна техника, работни станции за анимация, рендер ферма и др.;
- ✓ мястото на постпродукцията е изцяло или частично на територията на Република България.

Кандидатът трябва да е постигнал най-малко общо 14 точки от раздели "А" и "Б", за да бъде проектът допустим.

10. При извършване на финансова оценка на кандидатстващите проекти от Комисията по чл. 13, ал. 4, т. 2 от ЗФИ не се вземат предвид недопустимите разходи в бюджета на проекта. Недопустими разходи са всички разходи, които не са свързани пряко с производството, в това число подготовка и постпродукция на проекта, включително:

- разходи, извършени преди датата на подаване на заявлението за регистрация;
- разходите за финансиране на проекта, включително лихви, банкови гаранции и др.;

- покупка на земя и сгради, закупуване на дългосрочни материални и нематериални активи;
- разходи, свързани със създаване на сюжет, включително предварителни преговори;
- разходи, свързани с права на интелектуална собственост, свързани с историята, сюжета, основата за историята и други съществуващи произведения (включително и музика);
- разходи, за които са били отпуснати средства от друг източник на държавна помощ;
- разходи, произтичащи от лизингов договор;
- глоби, финансови санкции и разходи по съдебни производства;
- данък върху добавената стойност;
- данъци;
- абонамент за вестници и неспециализирани списания;
- заплащане на такси за участие в обучителни курсове;
- разходи по инфраструктура на филмови студия;
- разходи за дистрибуция, маркетинг и реклама;
- мита;
- амортизационни отчисления на дълготрайни материални активи;
- възнаграждения на физически лица, регистрирани по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, и физически лица, регистрирани по законодателството на трети страни, чийто доход, генериран от източник в Република България, не е обложен с окончателен данък по българското законодателство;
- разходи за стоки и услуги, предоставени от чуждестранни физически или юридически лица, които не са регистрирани на територията на Република България или на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария.

11. По отношение на допустимите разходи Комисията следва да съобрази, че размерът на възстановените разходи за един проект не може да надвишава 2 000 000 лв.

12. Предоставяната помощ може да се натрупва с всяка друга държавна помощ, доколкото се отнася за различни установими допустими разходи.

Помощта може да се натрупва с всяка друга държавна помощ по ЗФИ за едни и същи изцяло или частично припокриващи се допустими разходи, при условие че

натрупването на помощта не води до надхвърляне на най-високия приложим интензитет и на най-високия приложим размер на помощта.

13. При оценката на допустимите разходи в бюджета на проект следва да всички разходи за стоки и услуги, осъществени на територията на Република България, които са пряко свързани с подготовката, производството, включително постпродукцията на проекта и са извършени от заявителя към:

- физически и юридически лица, регистрирани по българското законодателство;
- физически лица, регистрирани по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, чийто доход, генериран от източник в Република България, е обложен с окончателен данък по българското законодателство, до 20 % от общата стойност на допустимите разходи.

Комисията следва да съобрази, че:

- ✓ разходи за възнаграждения по договор на главни и второстепенни актьори се считат за допустими до 20 % от общата стойност на допустимите разходи;
- ✓ възнаграждението на доставчика на филмопроизводствени услуги по договор за предоставяне на филмопроизводствени услуги се счита за допустим разход в размер до 5% от общия размер на допустимите разходи;
- ✓ разходи за възнаграждения на лица, наети по трудово правоотношение, се считат за допустими в частта, за която бъде доказана съотносимостта на извършената от тях работа за проекта;
- ✓ пътните и транспортните разходи са допустими, ако са свързани с пътуване на изпълнителите и екипа на проекта до и от българска територия, както и на територията на цялата страна;
- ✓ когато заявителят в качеството си на доставчик на филмопроизводствени услуги използва за производството, в това число подготовка и постпродукция на проекта, собствена техника и оборудване, които са налични преди започване на проекта, като разходите за тази техника и оборудване може да се квалифицират като допустими разходи, ако са изпълнени следните условия:
  - съответните разходи, които са допустими, трябва да бъдат представени и вписани на отделен ред в бюджета на проекта;
  - съответните разходи следва да бъдат платени от продуцента по проекта на заявителя по схемата и удостоверени с отделен счетоводен документ.
- ✓ разходите, свързани с използването на собствено оборудване от самия продуцент, не се квалифицират като допустими разходи. Разходите, свързани с транспортирането на такова оборудване, могат да се квалифицират като допустими разходи при условие, че транспортът е доказан документално.

14. Съгласно ППЗФИ, за допустими разходи се приемат:

- ✓ разходи за възнаграждения на изпълнителите и екипа (включително всички задължителни по действащата нормативна уредба данъци, осигурителни и здравни вноски за заявителя в качеството му на работодател по Кодекса на труда и/или платец на доход от стопанска дейност по ЗДДФЛ), които са физически и юридически лица, регистрирани по българското законодателство, и физически лица, регистрирани по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, чийто доход, генериран от източник в Република България, е обложен с окончателен данък по българското законодателство, които разходи са възникнали и платени в Република България в съответствие с действащото законодателство, са както следва:
  - режисьори - до 20 % от общата стойност на допустимите разходи;
  - продуценти, като продуцентското възнаграждение не може да е по-високо от режисьорското, като са допустими завишения до 15 на сто;
  - асистент-режисьорски екип, скриптери и асистенти на терен;
  - продукционен екип, включително линейни продуценти, директори продукция, координатори продукция, счетоводители продукция;
  - актьори - главни и второстепенни;
  - участници-изпълнители (каскадьори/хореографи/епизодици/статисти/стенд-ин-и);
  - сценографски екип (сценографи, графични дизайнери, художници, сторибордисти, конструкции, одекоряване, реквизит, скулптори и др.);
  - екип - грип, кран, фарт, ригинг;
  - специални ефекти;
  - екип - костюми, шивачи и патиньори;
  - гримьори, перукери, специалисти специален грим и простетици;
  - екип - осветление;
  - екип - камера;
  - екип - запис на звук;
  - екип - локации;
  - написване и запис на музика;
  - монтаж на картината;
  - звуков монтаж;
  - монтаж на музиката;
  - визуални ефекти;
  - дублаж, звукови ефекти;

- други специализирани услуги, свързани със снимачната дейност (медици, ветеринарни лекари, охрана, спасители, водолази, дресьори и др.);
  - възнаграждение по договор за предоставяне на филмопроизводствени услуги;
  - други възнаграждения на изпълнители и екип, пряко свързани с производството, включително подготовката и постпродукцията на проекта.
- ✓ разходи за подготовка и осъществяване на снимките:
- проучване, изготвяне на снимачна програма и бюджет;
  - наем на компютърен софтуер, необходим за реализацията на проекта;
  - търсене на места за снимки (вкл. възнаграждения на екип по търсене на места за снимки, разходи за път, нощувки, храна и дневни пари);
  - такси за разрешения от съответните компетентни органи и власти (такси за разрешение за огледи, такси за разрешения за снимки, разрешения за използване на обществени площи, пропуски и др.);
  - кастинг на актьори и участници - изпълнители, пробы и репетиции;
  - изработка, закупуване и наем на реквизитни вещи, костюмни вещи, гримърски вещи, вещи и материали за одекоряване, необходими за реализацията на филма;
  - материали и средства за изграждане на декори;
  - наем на снимачни студии, павилиони, готови декори, работилници, складове, административни помещения, места за снимки и строежи на декори, както и разходи за електро- и топлоенергия, вода, телефон, интернет и други към тях;
  - наем на животни;
  - наем на теренни съоръжения и помощни средства (химически тоалетни, мобилни кухни, мобилни гримърни и помещения за грим и преобличане, мобилни офиси, помещения за хранене, палатки, маси и столове, дежурно осветление, отопителни печки, мобилни климатици и др.);
  - наем на движими и недвижими вещи;
  - наем на реквизитни превозни средства;
  - наем на специализирани превозни средства (полицейски коли, охранителни коли, линейки, пожарни автомобили, автовишки, строителни кранове, автовози и др.);
  - разходи, свързани с моделиране на образи, терени, конструкции и др.;
  - изработка на специални ефекти, наем на техника за специални ефекти, закупуване на консумативи за специални ефекти;

- наем на реквизитни оръжия и разходи за амуниции за тях; консумативи за грим и коса; наем и изработка на специални перуки и простетици, необходими за реализацията на филма;
  - канцеларски материали и консумативи, куриерски, спедиторски, пощенски и други услуги, директно свързани с проекта;
  - застраховка на филмовата продукция и екипа;
  - разходи, свързани с обезпечаване на безопасност на работния процес, включително разходи за covid-19;
  - други разходи, пряко свързани с подготовка и осъществяване на снимките.
- ✓ разходи за наем на техника:
- наем на кран, фарт, грип и ригинг техника, закупуване на консумативи;
  - наем на осветителска техника, закупуване на консумативи;
  - наем на снимачна техника (камери), закупуване на консумативи;
  - наем на звукозаписна техника, закупуване на консумативи;
  - наем на всяка друга техника, пряко свързана с подготовка и осъществяване на снимките.
- ✓ разходи за транспорт, хотелско настаняване и кетъринг на територията на Република България:
- транспортни разходи (наем на пътнически, товарни и специализирани транспортни средства);
  - горива, винетки, пътни такси, такси за паркинг и др.;
  - пътни разходи (самолетни, жп, автобусни и корабни билети), включително такива от и до територията на република българия;
  - нощувки за екипа, ангажиран от кандидата за реализацията на проекта;
  - крафт и кетъринг.
- ✓ разходи за постпродукция:
- монтаж на картината, звук и музика;
  - дублаж, adr (презапис на теренен диалог), нахсинхрон, звукови ефекти и финален микс;
  - наем на техника и оборудване за постпродукция;
  - наем на техника, работни станции и софтуерни лицензи за анимация;
  - наем на компютърен софтуер, необходим за реализацията на проекта;
  - визуални ефекти;
  - разходи по използването на архивни материали;
  - покупка и лицензи на дигитални образи.

Допустимите разходи за анимационен проект включват:

- ✓ разходи за възнаграждения на изпълнители и екип:

- анимационен супервайзер, технически директор, супервайзери на герои, декори и реквизит;
  - актьори - главни и второстепенни;
  - аниматори, контуристи, колористи;
  - участници-изпълнители (каскадьори/хореографи/епизодици /статисти/стенд-ин-и);
  - сценографски екип (сценографи, конструкции, одекоряване, реквизит);
  - художници на герои, декори и реквизит;
  - художници на сторибординг и лейаут;
  - скулптори, художници на текстури, ригъри;
  - технически сътрудници за подсигуряване на анимационното производство;
  - материали и средства за създаване на кукли и други анимационни герои.
- ✓ техника:
- наем на работни станции и софтуерни лицензи за анимация;
  - наем на системи за покадров контрол на движението (моушън контрол);
  - наем на системи за дигитализиране на движение (мокап);
  - наем на системи за 3d сканиране;
  - наем на рендер ферма.
- ✓ постпродукция:
- Наем на техника и софтуерни лицензи за визуални ефекти.
- ✓ анимация:
- Дизайн на герои, реквизит и декори
  - дизайн на цветови решения;
  - изработка на герои, реквизит и декори;
  - изработка на сторибординг и лейаут;
  - изработка на аниматик;
  - блокинг, анимация, контур, оцветяване;
  - разходи на създаване и поддръжка на поточната линия (пайплайн);
  - разходи за риг;
  - осветление;
  - рендериране;
  - композитинг;
  - дизайн и изработка на заглавни и финални надписи.